

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry of Communication and Transport
Directorate of Civil Aviation

Događaj:	Odmor u toku rada kontrolora letenja
Datum, vrijeme i mjesto događaja:	22.03.2016. godine, kontrola letenja
Učesnici u događaju i njihovo stanje:	
Opis događaja:	Podnosilac izvještaja naveo je sledeće: "Dana 21.03.2016. godine sam radio smjenu od 14:00 do 22:45 sati, a naredni dan odnosno 22.03.2016. godine sam morao doći na posao u 08:30 sati i samim tim bio primoran na kršenje člana (Odmor u toku rada) Pravilnika o radu."
Opis postupaka učesnika u događaju:	
Okolnosti pod kojima se događaj desio:	

<p>Preduzete mjere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vazduhoplovni subjekt s kojim je događaj u vezi; 2. Organizacione jedinice BHDCA. 	<p>1. BHANSA je izvršila analizu ove vrste događaja, na osnovu čega je došla do sledećeg zaključka:</p> <p>Sigurnosna procjena se ne može provesti budući da se ne uvodi nova promjena u funkcionalni sistem, te je umjesto sigurnosne procjene proveden kontinuirani sigurnosni pregled (safety survey) u kojem su preispitani svi navodi iz izvještaja koji se odnose na ovu vrstu događaja.</p> <p>Zaključci sa provedenog kontinuiranog sigurnosnog pregleda:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zbog nepoštivanja radnog vremena objavljenog NOTAM-om i produžavanja radnog vremena kontrolora kao i promjene rasporeda dolazi do prekoračenja propisanog rada kontrolora zračnog prometa - Trenutni raspored rada kontrolora koji je u skladu s NOTAM-om je zadovoljavajući pod uvjetom da nema produžavanja rada dužeg od pola sata. - Zbog neusklađenog rasporeda, neadekvatnog broja kontrolora, prisutnog zamora u radu te ne nalaženja odgovarajućeg rješenja, radna atmosfera kao i međuljudski odnosi u kontroli letenja su narušeni. - U vremenu kad je omogućena ispomoć iz drugih jedinica, zadovoljavajuće je, međutim nije pokriven cijeli mjesec. Ispomoć drugih jedinica je privremeno rješenje koje stvara problem i drugim jedinicama (godišnji odmori, bolovanja itd.). - Okruženje za rad nije adekvatno - redukcije vode i problemi sa sanitarnim čvorom su osnovni uvjeti koji bi trebali biti osigurani za rad. Također, neadekvatno grijanje i hlađenje u ljetnim/zimskim periodima predstavlja problem u radu. <p>2. Stručna lica SMD-a su izvršila analizu događaja.</p>
<p>Indeks procjene rizika i razlog: (Vidjeti Prilog 2, 3. i 6 ovog Uputstva)</p>	<p>4D prema ICAO-u</p> <p>Ovaj događaj izazvao je smetnje u radu kontrolora letenja, a što se frekvencije tiče dešava se povremeno.</p>

<p>Prijedlog mjera prevencije: (Bezbjednosne preporuke)</p>	<p>1. Predlaže se ubrzanje procesa selekcije i stručnog osposobljavanja kandidata za kontrolore zračnog prometa za potrebe kontrole letenja.</p> <p>2. Zbog specifičnosti tehnologije rada i činjenice da svi kontrolori zračnog prometa kontrole letenja rade kao „One Man Operated TWR“ potrebno je da svi kontrolori kontrole letenja koji su postavljeni na dužnost: „Prilazni/proceduralni kontrolor letenja“ budu postavljeni na dužnost: „Šef smjene (SUP)“.</p> <p>3. Više instruktora u jedinici s čime bi se ubrzala obuka kontrolora iz ostalih jedinica kao i obuka novih kontrolora.</p> <p>4. Imenovati šefa odsjeka kontrole letenja za vrijeme odsutnosti trenutnog šefa.</p> <p>5. Pomoć pri uspostavljanju boljih odnosa u jedinici.</p> <p>6. Poboljšati koordinaciju između ostalih službi kada je jedan kontrolor u smjeni.</p> <p>7. U slučaju planiranja novih letova potrebno je iste planirati u vrijeme otvorenosti kontrole letenja .</p> <p>8. Prijedlog rasporeda. Prijedlog unificiranja radnog vremena za sve dane PON-NED i da bude kako slijedi:</p> <table><tr><td></td><td>od</td><td>do</td><td></td><td>od</td><td>do</td><td></td><td>od</td><td>do</td></tr><tr><td>(PON-NED)</td><td>04:00</td><td>06:00</td><td></td><td>08:00</td><td>17:30</td><td></td><td>18:30</td><td>21:30</td></tr></table> <p>s tim da isti kontrolor ne radi večernju i jutarnju smjenu.</p> <p>9. Otpočeti s obukom u jedinici za drugu skupinu kontrolora iz druge jedinice kontrole letenja koji su dobili odluku o vršenju poslova drugog radnog mjesta u kontroli letenja, te da se nastavi s kontinuiranim pružanjem ispomoći iz ostalih jedinica kontrole letenja od strane kontrolora koji imaju važeće ovlaštenje za kontrolu letenja vodeći računa da se raspored rada usaglašava između načelnika kontrole letenja.</p> <p>10. Osigurati normalne osnovne uvjete za rad, osigurati vodu, sanirati sanitarni čvor, popraviti klimatizaciju, izvršiti sanaciju objekta.</p> <p>11. Organizirati sastanak sa Upravom aerodroma i predstavnicima avio - kompanije kako bi im se ukazao problem na produženje rada u noćnim satima dok se nađe neko dugoročno rješenje.</p>		od	do		od	do		od	do	(PON-NED)	04:00	06:00		08:00	17:30		18:30	21:30
	od	do		od	do		od	do											
(PON-NED)	04:00	06:00		08:00	17:30		18:30	21:30											
<p>Prijedlog drugih mjera:</p>	<p>Nema</p>																		
<p>Da li je potrebno dalje ispitivanje događaja: DA/NE (dati obrazloženje)</p>																			

Potpis imenovanog lica koje je radilo na obradi i analizi događaja i datum: (Ako na obradi i analizi radi više imenovanih lica)	Ilija Savatić,
Potpis rukovodioca Odjeljenja i datum:	Enes Mujezinović,